

Opravična št.:

U-I-92/09

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2011:U.I.92.09

Akt:

Zakon o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo) (ZPlaP), 20. čl.

Zakon o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10 in 9/11) (ZPlaSS), 1. odst. 13. čl.

Sklep o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 28/07, 55/07 in 83/07)

Kontni okvir za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 64/05 – uradno prečiščeno besedilo)

Izrek:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 20. člena Zakona o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo) in prvega odstavka 13. člena Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10 in 9/11) ter za oceno ustavnosti in zakonitosti Sklepa o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 28/07, 55/07 in 83/07) in Kontnega okvira za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 64/05 – uradno prečiščeno besedilo) se zavrže.

Evidenčni stavek:

Pobudnik nima pravovarstvene potrebe za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa, ki je prenehal veljati, če ne izkaže, da bi bilo z morebitno ugoditvijo pobudi mogoče odpraviti posledice protiustavnosti oziroma nezakonnosti. Pobudnik nima pravnega interesa, če ne izkaže, da izpodbijana določba neposredno posega v njegov pravni položaj. Pobudnik nima pravnega interesa, če ne izkaže, da bi morebitna ugoditev pobudi privedla do izboljšanja njegovega pravnega položaja.

Geslo:

1.4.9.2 - Ustavno sodstvo - Postopek - Stranke - Interes.

1.5.51.1.2.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrženje pobude - Ker ni pravnega interesa.

1.4.51.4 - Ustavno sodstvo - Postopek - Procesne predpostavke (v vseh postopkih razen v postopku ustavne pritožbe) - Pravni interes za vložitev pobude.

Pravna podlaga:

Člen 25.3, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [U-I-92-09.pdf](#)

Polno besedilo:

U-I-92/09-14

22. 4. 2011

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude družbe APOLLINARIS, d. o. o., Maribor, in Martina Vrečka, Maribor, na seji 22. aprila 2011

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 20. člena Zakona o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo) in prvega odstavka 13. člena Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10 in 9/11) ter za oceno ustavnosti in zakonitosti Sklepa o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 28/07, 55/07 in 83/07) in Kontnega okvira za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 64/05 - uradno prečiščeno besedilo) se zavrže.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnika izpodbijata v izreku tega sklepa navedene določbe zakonov, podzakonskega predpisa in splošnega akta. Zatrjujeta, da so v neskladju z 2., 33., 50., 67., 74. in 153. členom Ustave ter 2., 3., 4., 8. in 21. členom Zakona o plačilnem prometu (v nadaljevanju ZPlaP), s 6., 7., 8., 10., 125., 126., 128., 183., 184., 185. in 192. členom ter podpoglavjema 4.4 in 4.5 Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 131/06, 1/08 in 109/08 - ZBan-1), s 4., 11. in 12. členom Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 62/06 - uradno prečiščeno besedilo - ZBS-1), s 54., 60., 61. in 65. členom Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 - uradno prečiščeno besedilo - v nadaljevanju ZGD-1) in s 569. členom Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 - uradno prečiščeno besedilo - OZ). Pobudnica svoj pravni interes utemeljuje s tem, da je gospodarska družba, ki je na podlagi 475. člena ZGD-1, 8. in 30. člena ZPlaP ter Pravilnika o plačevanju z gotovino in blagajniškem maksimumu (Uradni list RS, št. 103/02 in 141/06) dolžna odpreti transakcijski račun in prek njega opravljati plačilni promet. Meni, da izpodbijani akti omogočajo bankam, da upravljajo s količino denarja na njenem transakcijskem računu, kar občasno privede do finančne in gospodarske krize, ki negativno vpliva na njeno poslovanje. Pobudnik svoj pravni interes utemeljuje z vplivom izpodbijanih aktov na dolgoročno inflacijo, ki slabša njegov socialni položaj.

2. Pobudnika sta v dopisu z dne 8. 3. 2011 vložila še pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 13. člena Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (v nadaljevanju ZPlaSS), in sicer v delu, v katerem vsebuje enako določbo kot razveljavljeni 20. člen ZPlaP, in iz enakih razlogov.

B.

3. Člen 20 ZPlaP je med postopkom pred Ustavnim sodiščem prenehal veljati. Ustavno sodišče

praviloma presoja le veljavne predpise. Na podlagi 47. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju ZUstS) lahko presoja neveljavne predpise, če niso bile odpravljene posledice protiustavnosti in nezakonnosti. Pravovarstvena potreba za presojo predpisa, ki ne velja več, obstaja, če bi se z ugotovitvijo morebitne protiustavnosti oziroma nezakonnosti izpodbijanih določb pravni položaj pobudnika izboljšal. Zato je Ustavno sodišče pobudnika pozvalo, naj izkažeta okoliščine, iz katerih bo razvidno, katere konkretne posledice protiustavnosti oziroma nezakonnosti niso bile odpravljene.

4. Pobudnika sta na poziv Ustavnega sodišča odgovorila in pojasnila, da je 20. člen ZPlaP nadomestil prvi odstavek 13. člena ZPlaSS, ki pa ni odpravil zatrjevanih protiustavnosti. Iz enakih razlogov sta tako vložila tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 13. člena ZPlaSS. Ker pobudnika s temi navedbami nista izkazala, da glede 20. člena ZPlaP niso bile odpravljene posledice protiustavnosti, nista izkazala pravovarstvene potrebe za presojo ustavnosti te določbe. Zato je Ustavno sodišče pobudo v tem delu zavrglo.

5. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Po ustaljeni ustavnosodni presoji mora biti pravni interes neposreden in konkreten, morebitna ugoditev predlogu pa mora privedi do izboljšanja pobudnikovega pravnega položaja.

6. Drugi odstavek 1. člena Sklepa o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic (v nadaljevanju Sklep) določa, da se uporablja za banke in hranilnice, podružnice bank držav članic in podružnice bank tretjih držav. Kontni okvir za banke in hranilnice (v nadaljevanju Kontni okvir), kot že samo ime predpisa pove, ureja kontni okvir za banke in hranilnice. Izpodbijana akta torej urejata pravice in obveznosti bank in hranilnic, ne pa pobudnikov. Pobudnica je namreč gospodarska družba z omejeno odgovornostjo, ki ni banka ali hranilnica, pobudnik pa je fizična oseba. Navedena predpisa tako neposredno ne posegata v pravice, pravne interese in v pravni položaj pobudnikov. Ustavno sodišče je zato pobudo v tem delu zavrglo.

7. Pobudnika razlogov, ki bi utemeljevali pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 13. člena ZPlaSS, ne izkažeta. Pobudnica z navedbami, da je prisiljena odpreti transakcijski račun in da obstaja nevarnost, da ji banka denarnih sredstev s tega računa ne bo mogla izplačati, ne izkaže, v čem naj bi izpodbijane določbe posegle v njen konkretni pravni položaj oziroma da bi se z morebitno ugoditvijo pobudi ta njen pravni položaj izboljšal. Prav tako tega ne izkaže pobudnik, ki zatrjuje, da izpodbijani akti vplivajo na dolgoročno inflacijo in s tem slabšajo njegov socialni položaj. Pobudnika s temi navedbami v bistvu izražata nestrinjanje z veljavno ureditvijo. Po ustaljeni ustavnosodni presoji pa pobudnik s splošnim zavzemanjem za drugačno normativno ureditev ne more izkazati neposrednega pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijane določbe. Zato je Ustavno sodišče pobudo pobudnikov tudi v tem delu zavrglo.

C.

8. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat, Jože Tratnik in Jan Zobec. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Ernest Petrič
Predsednik

zanj

mag. Miroslav Mozetič

Podpredsednik

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov

Vrsta akta:

zakon

Vlagatelj:

Družba Apollinaris, d. o. o., in Martin Vrečko, oba Maribor

Datum vloge:

15. 4. 2009

Datum odločitve:

22. 4. 2011

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrženje

Objava:

Dokument:

US29415